

International Journal of Languages' Education and Teaching
Volume 5, Issue 3, September 2017, p. 213-224

Received	Reviewed	Published	Doi Number
18.08.2017	08.09.2017	27.09.2017	10.18298/ijlet.2030

**TOMERS and Academic Achievement in Teaching Turkish
as a Foreign Language**

Enes YAŞAR¹ & Mehtap ÖZDEN² & Sefa TOPRAK³

ABSTRACT

The aim of this research is to determine how effectively international students who come to Turkey for education can use Turkish language in their academic life. The research was carried out with a pattern of phenomenological study from qualitative research methods. The data of the study were collected by interviewing a total of 9 international students who come to Canakkale Onsekiz Mart University for studying in the field of Science, Social Sciences and Health Sciences in in 2016-2017 academic year. Research data were obtained through interview questions and descriptive analysis method was applied to the obtained data. Semi-structured interview method was used as data collection tool. In the research, the daily and academic relations of the Turkish language education that the students took at TÖMER were assessed. As a result, Turkish education in TÖMER has been found to contribute to everyday life, but it has been understood that TÖMER has been inadequate at some point in preparing students' academic life.

Key Words: Academic achievement, TÖMER in teaching Turkish as a foreign language, international student.

**Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde
Tömerler ve Akademik Başarı**

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Türkiye'ye eğitim amacıyla gelen uluslararası öğrencilerin Türk dilini akademik yaşamlarında ne derece etkili kullanabildiklerini tespit etmektir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji çalışması deseniyle yapılmıştır. Araştırmanın verileri 2016-2017 Eğitim-Öğretim yılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinde Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler ve Sağlık Bilimleri alanında öğrenim görmekte olan toplam 9 uluslararası öğrenciyle görüşülerek toplanmıştır. Araştırma verileri, görüşme soruları yoluyla elde edilmiş olup, elde edilen verilere betimsel analiz yöntemi uygulanmıştır. Veri toplama aracı olarak da yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada uluslararası öğrencilerin TÖMER'de aldıkları Türkçe eğitimlerinin günlük ve akademik yaşantılarındaki ilişkileri değerlendirilmiştir. Sonuç olarak TÖMER'de alınan Türkçe eğitiminin günlük yaşama katkı sağladığı görülmüş ancak TÖMER'lerin öğrencileri akademik yaşantıya hazırlama noktasında bazı durumlarda yetersiz kaldığı anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Akademik başarı, yabancılara Türkçe öğretiminde TÖMER, uluslararası öğrenci.

¹ Araştırma Görevlisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, enesyasar@comu.edu.tr

² Yrd. Doç. Dr, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, mehtapgunes@yahoo.com

³ Öğretim Üyesi, Bülent Ecevit Üniversitesi, Karaelmas TÖMER, sefatoprak@beun.edu.tr

1. Giriş

Günümüz dünyasında yaşanan küresel gelişmeler, beraberinde iletişim ve etkileşim gibi unsurları da getirmektedir. Buna bağlı olarak toplumların birbirleriyle olan ilişkileri çok boyutluluk kazanarak geniş bir iletişim ağı oluşturmaktadır. Eğitim alanı da bu ağın en önemli parçalarından birisidir. Nitekim dünyanın pek çok bölgesinde öğretim kurumları ve yabancı dil öğretim merkezleri aracılığıyla bu uluslararası etkileşimler, her geçen gün daha fazla hareketlilik kazanmaktadır. Dolayısıyla yabancı dil öğretimine verilen önem, bütün dünyada olduğu gibi Türkiye’de de büyük bir hızla yaygınlık kazanmaya başlamıştır.

Bugün yabancı dil olarak Türkçe’nin öğretimine olan talebin artması, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin önemini ortaya koymaktadır (Göçer, Moğul,2011:798). Ayrıca eğitim ve öğretim açısından öğrencileri günlük hayata ve akademik yaşama hazırlama görevi üstlenen TÖMER’lerin işlevini belirginleştirmektedir. Çünkü uluslararası öğrencilerin eğitim yaşantılarında köprü vazifesi gören TÖMER’ler, temel becerileri geliştirdiği ve akademik gereksinimleri karşıladığı ölçüde uluslararası hareketlilik içerisinde yer almaktadırlar. Ancak yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, ülkemizde yeni gelişen bir alan olduğu için TÖMER’ler her ne kadar öğrencilerin günlük gereksinimleri karşılamada yeterli olsa da akademik anlamda ihtiyaçları karşılamada yetersiz kalabilmektedir.

Yukarıda söz konusu edilenlerden de anlaşılacağı üzere günlük kullanılan dil ile eğitim dili birbirinden oldukça farklı bir yapıya sahiptir. Cummin (1980:175) de aynı şekilde iletişim ve akademik dil yeteneğinin birbirinden ayrıldığını ifade etmektedir. Günlük dil edinimi daha basit bir şekilde kazanılırken akademik dilde farklı bilim dalları, kavram ve terimler, öğrenimi daha zorlaştırabilmektedir. Dolayısıyla dil eğitimlerini TÖMER’lerde tamamlayarak bölümlerinde akademik dersler almaya başlayan uluslararası öğrenciler, farklı bir sistemle karşılaştıklarında zorluklar yaşayabilmektedirler. Bu noktada başarısız olmalarına sebep olan bir takım faktörler ortaya çıkmaktadır. Bunlar arasında çalışma metotlarında yetersiz kalma, bazı derslere nasıl hazırlanacağını bilememe, derslerin amaçlarını kavrayamama gibi etkenler yer almaktadır (NAFSA 1960; aktaran Ellakany, 1970:18).

Eğitim gördükleri alanlarda akademik ders alan uluslararası öğrenciler, Türkçeyi öğrenemediklerinden dolayı değil, derslere nasıl bir sistemle yaklaşacaklarını bilmediklerinden dolayı sıkıntılar yaşamaktadır. Bu sebeple o alandaki öğrencilere yardımcı olabilmek adına akademik yüklerinin azaltılması, dil eğitimi takviyesi, sınavlarda öğrencilere biraz daha zaman hakkı tanıma, belirli bir konuyla ilgili makale ödevleri verme gibi bazı çözüm önerilerinde bulunmaktadır (NAFSA 1960; aktaran Ellakany, 1970:18). Derslere karşı öğrenci motivesini arttırmayı hedefleyen bu anlayışta, akademik sisteme uyumu kolaylaştırma düşüncesi hâkim olduğu görülmektedir. Moore (1953:19) de benzer şekilde motivasyonun, öğrencilerin akademik sisteme uyum sağlayabilmelerinde önemli bir faktör olduğunu ifade etmektedir.

Motivasyonu artan öğrencilerin akademik sisteme uyum sağlamalarıyla birlikte çoğu öğrencinin yeteri derecede başarı sağladığına inanılmaktadır (Ellakany, 1970:36). Ancak kendi ülkesindeki eğitim sisteminden farklı bir eğitim sistemine geçiş yapan öğrencilerdeki uyumsuzluk problemi de yadsınamaz bir gerçektir. Dolayısıyla uyum problemi, endişe, yalnızlık ve eğitim sistemiyle ilgili bilgi sahibi olamama gibi unsurların öğrenci başarılarındaki etkileri dikkate alınmaları gerekmektedir (Mu,1983:13). Bu bağlamda TÖMER’lerin öğrencileri akademik yaşantılara hazırlama noktasında

çalışma yapmaları önemli bir ihtiyaçtır. Çünkü Dodge'ye (1990) göre de uluslararası öğrenciler için en çok bölüme başladıkları ilk dönemlerde zorluklar yaşanmaktadır. Sonraki dönemlerde öğrenciler, yetersizliklerinin üstesinden daha rahat bir şekilde gelmeye başlamaktadırlar.

Uluslararası öğrencilerin başarı durumlarını aynı zamanda eğitim aldıkları bilim dalları da etkilemektedir. Chongolnee'e (1978) göre öğrenci başarıları dikkate alındığında Fen Bilimleri alanı en yüksek performansa sahip olan alanlar arasındadır. Dolayısıyla öğrenciler, başarıları bakımından değerlendirildiğinde Sosyal Bilimler, Fen Bilimlerinin ardından gelmektedir. Burada dikkat edilmesi gereken asıl etkense Sosyal Bilimlerde daha fazla yoruma dayalı akademik yazma başarısının gerekiyor olmasıdır. Fen Bilimleri alanındaki öğrenciler, ön bilgilerine dayalı olarak işlem yeteneklerini sınavlarda daha fazla kullanma imkânı buldukları için başarı oranlarında belirgin farklılıklar görülmektedir. Ancak her ne kadar Fen ve Sağlık Bilimleri alanlarındaki öğrencilerin başarı oranlarında belirgin farklılıklar görünse de uluslararası öğrencilerin eğitim yaşamlarını iyileştirmek adına yapılanların içinde eksik olan taraf, öğrencilerin özyeterliklerini attırmak adına alınan önlemlerin yetersiz olmasıdır (Witte,2002). Çünkü bölüme geçen uluslararası öğrencilerin öğrenim diline yeterince hâkim olmaması, dersleri anlamalarına engel olduğu gibi öğrencilerin derslere katılımlarını, arkadaş ve öğretmenleriyle etkileşimlerini, derslerde soru sorabilme özgüvenlerini ve kendilerini yazılı ve sözlü olarak ifade edebilme yeteneklerini de olumsuz yönde etkileyebilmektedir (Butcher ve McGrath, 2004; Duru ve Poyrazlı, 2007; McLachlan ve Justice, 2009). Bu da öğrencilerin başarısız olmalarına sebep olabilmektedir. Dolayısıyla uluslararası öğrencilerin bölümlerdeki başarılarını arttırabilmek adına Türkçe eğitimlerinin çok yönlü olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

2. Yöntem

Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden birisi olan fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Fenomenoloji deseninde araştırmacı, katılımcıların kişisel tecrübeleriyle ilgilenmekte ve bireyin algılamaları ve olaylara yükledikleri anlamları incelemektedir (Baş ve Akturan, 2008). Fenomenoloji deseni ayrıca araştırmanın yaklaşımını belirleyen ve çeşitli aşamalarının bu yaklaşım çerçevesinde tutarlı olmasına rehberlik eden bir strateji olarak tanımlanabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2011; 69). Bu sebeple çalışmada görüşme yöntemi kullanılmıştır. Görüşme yöntemi, araştırmacı ile araştırmanın öznesi konumunda yer alan kişi arasında geçen kontrollü ve amaçlı sözel iletişim biçimidir (Cohen ve Manion, 1994: 271). Araştırmacı görüşme yöntemiyle kişinin içsel dünyasına girmeye ve olayları onun bakış açısıyla anlamaya ve kavramaya çalışır (Patton, 1987: 109).

2.1. Çalışma Grubu

Araştırmaya 2016-2017 eğitim-öğretim yılının güz döneminde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinde Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler ve Sağlık Bilimleri alanında öğrenim görmekte olan toplam 9 uluslararası öğrenci gönüllülük esasına dayalı olarak katılmıştır. Katılımcı öğrenciler Türkiye'ye 2015 senesinde gelmiş olup TÖMER eğitimlerinin ardından bölümlerinde öğrenimlerine başlamışlardır. Çalışmada, TÖMER'lerde eğitimlerini tamamlayan uluslararası öğrencilerin akademik başarılarına etki eden faktörlerin tespit edilmesi amaçlanmıştır.

2.1. Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak görüşme yöntemi kullanılmıştır. Görüşme yöntemi türleri içindense yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi uygulanmıştır. Bu teknikte sorulması planlanan sorulara ek olarak görüşme akışına bağlı şekilde gelişen bir dizi sorular da ilave edilir (Türkünlü, 2000;546). Bu çalışmada uluslararası öğrencilerle yapılan görüşmeler ses kaydı alınarak gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada uluslararası öğrencilerden, bölümlerinde akademik derslerle ilgili yaşadıkları zorlukların anlatılması istenmiştir. Öğrencilerle yapılan görüşmede aşağıdaki sorular sorulmuştur:

- 1) Türkçe öğrenirken öğretmen unsuru etkilerinden bahsedebilir misiniz?
- 2) Yabancı dil olarak akademik Türkçe öğretiminde sınavlarda akademik yazmada ve kendini ifade etmede zorlanıyor musunuz?
- 3) Akademik ders konularını anlamak için derslerde anlatılanları anadile çevirme gereksinimi duyuyor musunuz?
- 4) Akademik ders içerik ve kavramlarını anlamada/okumada/dinlemede zorluk yaşıyor musunuz?
- 5) Konuya karşı ön bilgi sahibi olmanız başarınızı nasıl etkiliyor?
- 6) Derslerde fikirlerini ifade edebiliyor musunuz?
- 7) Dersleri anlayabilmek için daha fazla çalışma gereksinimi duyuyor musunuz? Duyuyorsanız bıkkınlık hissi yaşıyor musunuz?
- 8) Fen, Sosyal ve Sağlık Bilimleri alanlarındaki farklılıkların akademik başarıya etkisi olduğunu düşünüyor musunuz?
- 9) Başarılı olabilmek için hiç ders kaçırmama ihtiyacı duyuyor musunuz?

3. Bulgular

Bu çalışmada uluslararası öğrencilerin TÖMER'lerde edindikleri Türkçe yeterliliklerine ilişkin bulgu ve yorumlar; uluslararası öğrencilerin akademik başarılarında TÖMER eğitiminden kaynaklı unsurlar olarak aşağıdaki başlıklar altında verilmiştir.

3.1. Yabancı dil olarak akademik Türkçe öğretiminde öğretmen unsuru

TÖMER süresince öğrencinin kendisini en yakın hissettiği kişi öğretim üyesidir. Çünkü öğrenci dili öğrendiği kişiye karşı büyük bir hayranlık ve yakınlık duyabilmektedir. Onunla konuşurken heyecanlanmaz, hata yaptığı takdirde öğretim üyesinin kendisine gülmeyeceğini ve hatasını gereğince düzelteceğini düşünür. Böylece kendisini rahatça ifade etmeye çalışır.

TÖMER sonrasında ise bölümle öğrenci daha önce tanımadığı bir ortama girer. Bu noktada sınıf içerisinde kaybolmak ve kendisini tam manasıyla ifade edememek gibi sorunlar baş gösterir. Bu durumu tetikleyen en büyük etken ise öğrencinin öğretim üyesi ile kuramadığı bağlantı olur. Çünkü TÖMER'den sonra kendi bölümlerine geçtiklerinde yeni bir sınıf ortamına giriyor olmaları ve hemen hemen her ders için farklı bir öğretim üyesi ile karşılaşılıyor olmaları derslere adapte olma ve takip edebilme açısından uluslararası öğrencilerin bazı durumlarda zorlanmasına sebep olabilmektedir. Bu bağlamda öğrencilerle yapılan görüşmelerde öğretmen faktörü üzerine verilen cevaplar çerçevesinde; öğretim üyelerinin hızlı konuşması, konuyu anlatırken sınıfta sadece Türk öğrencilerin olduğunu varsayması, hızlı not aldırması yahut hiç not aldırması fakat sınavda kendi ifadelerini görmek istemesi ve konu ile bağlantılı herhangi bir görselin kullanılmaması yönünde sıkıntılarla karşılaşıldığı tespit edildi.

Özellikle de sosyal bilimler alanında ders gören uluslararası öğrencilerin karşılaştığı en büyük sorun aşağıdaki alıntıda da görüleceği üzere konunun sadece sözlü olarak anlatılması, öğretim üyesinin dersi hızlı anlatması ve yabancı öğrencilerin farklı bir kültür verisini öğrenirken anlatılanlarla konuyu bağdaştıramamasıdır. Sosyal Bilimler alanında öğrenim gören (G) öğrencisi bu durumla ilgili yaşadığı sıkıntıyı şu şekilde ifade etmektedir; "*Milli kültür dersinde hoca kendi söylediklerini istiyor. Kitaptan ziyade kendi söylediklerini yazmamız gerekiyor. Ama ben dersi anlayamıyorum.*"

Akademik Türkçe öğretiminde öğretim üyesi unsurunun etkileri açısından derse giren öğretim üyesinin öğrenci ile ders sonrasında görüşmemesi büyük bir sorun doğurabilmektedir. Sosyal

Bilimlerde okuyan (G) öğrencisinin "Soru sormamıza fırsat olmuyor. Ders dışında da görüşme şansımız olmuyor. Bir de Türk milli kültürünü çok bilmediğim için ders bana zor geliyor" ifadelerinde olduğu gibi dersi anlamakta zorlanma ve öğretim üyesine ulaşamama öğrencilerin dersten tamamen uzaklaşmasına sebep olabilmektedir.

Yine aynı şekilde öğrencinin dersten kopmasına sebep olan bir başka unsur öğretim üyelerinin uluslararası öğrencilerin kültürel farklılıklarına dikkat etmemeleridir. Sosyal bilimlerde okuyan (H) öğrencisi bu durumla ilgili görüşünü şu şekilde ifade etmektedir; "Hoca dersi herkesin hâkim olduğu bir şeymiş gibi anlatıyor. Ama benim için anlatılan her şey yeni. Hiç bilmediğim şeyler. Diğer öğrenciler bu kültürün içinde yaşadıkları için daha hızlı algılıyorlar. Ama bana anlatılan her şey yeni olduğu için daha çok zorlanıyorum. Türkçe olarak değil kavram olarak anlayamıyorum."

Dolayısıyla öğretim üyeleri dersleri akademik olarak anlatırken uluslararası öğrencilerin kültürel özelliklerine dikkat etmemeleri genel olarak derslerde başarısızlıkların nedenidir. Ancak uluslararası öğrenciler ile yapılan görüşmeler esnasında bu durumla ilgili istisnai cevaplar da gelmektedir. Sağlık Bilimleri alanındaki (A) öğrencinin dersleri ve öğretim üyelerini anlama konusunda verdiği cevap bunlardan birisidir; "Üniversitedeki hocalar hızlı konuşuyorlar. Normal konuşuyorlar. O yüzden anlamakta zorlanmıyorum. Derslerden sonra da yardımcı olmaya çalışıyorlar. Bazen hocalar anlamadığım bazı şeyleri İngilizce anlatıyorlar."

Uluslararası öğrenciler ile yapılan görüşmeler esnasında sadece öğrencilerin verdiği cevaplar çerçevesinde yabancı dil olarak akademik Türkçe öğretiminde öğretmen unsuruna bakıldığında öğretim üyelerinin ders anlatırken öncelikle sınıflarında uluslararası öğrencilerin de olduğunu dikkatlerinden kaçırmamaları gerekmektedir. Ders anlatımı sırasında konuşma hızının ayarlanması, kavramların somutlaştırılarak daha anlaşılır hale getirilmesi mümkünse görsel ve işitsel materyallerin kullanılması bu materyallerin öğrencilerin kullanımına sunulması gerekmektedir. Ders notlarına ulaşmanın kolaylaştırılması ve öğrencilerin sınavlarda kendi ifadelerinin de dikkate alınması gerekmektedir. Ders içerisinde konu ile bağlantılı soruların sorulması ve anlaşılmayan yerlerin üzerinde tekrar durulması gerekmektedir. Ders sonrasında uluslararası öğrencilerin öğretim üyeleri ile görüşerek sıkıntılarını ifade etmelerine imkân tanınmalıdır.

3.2. Yabancı dil olarak akademik Türkçe öğretiminde sınavlarda akademik yazmada zorlanma ve kendini ifade edememe

Uluslararası öğrencilerin bölümlerinde başarılı olabilmeleri için mutlaka kendilerini yazılı olarak ifade edebilmelidirler. Düşüncelerini sorunsuz bir şekilde yazılı olarak anlatabilmeleri için TÖMER'de her kur seviyesine uygun olarak yazma alıştırmaları yapılmaktadır. Nitekim bu çalışmalar öğrencilerin akademik eğitimlerinde başarıyı sağlayabilmeleri açısından oldukça önemlidir. Ancak uluslararası öğrencilerle yapılan görüşmeler neticesinde öğrencilerin sınavlarda soruları anlama ve cevaplama konusunda zorlandıkları görülmektedir. Özellikle de sosyal bilimler alanında eğitim gören öğrencilerin anlama ve yazma konusunda sayısal ağırlıklı ders gören öğrencilere göre daha fazla zorlandıklarını Sosyal Bilimler alanında öğrenim gören (G) öğrencisi şu şekilde ifade etmektedir; "Sınavlarda kendi fikrimi nasıl yazacağım diye merak ettim. Metot dersinde de ne kadar yazarsam yazayım puan alamıyorum. Nasıl bir fikir istiyor onu da anlamıyorum. Ne yazacağımı bilmiyorum. Fikir sahibi olmak istiyorum ama hala çözemedim."

Sağlık Bilimleri alanında eğitim gören öğrenciler de sınavlarda akademik cevaplar verirlerken zorlanabilmektedirler. Hatta bazı soruları anlamadıkları için sınavlarda cevapları boş bırakarak düşük notlar alabilmektedirler. Ancak Sağlık ve Fen Bilimleri alanlarında öğrenim gören öğrencilerin sınavları, genellikle sayısal işlemler ve test üzerinde yoğunlaştığı için Sosyal Bilimlerdeki öğrencilere nazaran daha başarılı olabilmektedirler. Sağlık Bilimleri alanında öğrenim gören (B) öğrencisi bu durumla ilgili görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir; "Yazmada sıkıntı olmuyor. Dönem başında biraz

sıkıntı vardı. Ama şimdi sıkıntı kalmadı. Sınavlarda test oluyor ve anlayamadığım soru olunca bir şık atıyorum.” Yine benzer bir görüş bildiren Fen Bilimleri alanında öğrenim görmekte olan (D) öğrencisi de düşüncelerini şu şekilde ifade etmektedir; “Sınavlarda zorluklar yaşıyoruz ama çok değil. Sayısal derslerimiz olduğundan işlem yapıyoruz genelde. Bu yüzden yazmada pek zorlanmıyorum.”

Görüldüğü üzere uluslararası öğrencilerin gidecekleri bölümlerin programlarına uygun yazma becerileri kazandırabilmek için yazma eğitimi ile ilgili akademik çalışmalar yapılmalıdır. Aksi halde öğrenciler, kendilerine verilen kısıtlı bir süre içerisinde tam ve doğru bir şekilde soruları yetiştirmeleri ve anlamaları mümkün olmayacaktır. Sağlık Bilimleri alanında öğrenim görmekte olan (A) öğrencisi, bu konuyla ilgili yaşanan zorlukları şu şekilde belirtmektedir; “Bir dersin seçme sorularının hepsini doğru yaptım. 3 klasik soru geldi. 40 puan değerindeydi. Ama ben soruları anlamadığım için boş bıraktım. Yazamadım cevabı. Sınavlarda soruları eğer anlarsam yazarım. Ama anlamıyorsam yazamam.”

Öğrencilerin akademik olarak öğrenim kalitelerini artırmak ve başarıya ulaşmalarını sağlamaları için sınavlarda okuduklarını doğru anlamaları ve istenilen cevapları eksiksiz ve doğru bir şekilde vermeleri gerekmektedir. Bunun öğrenci ve TÖMER bağlamındaki çözüm önerisi, TÖMER süresince öğrencinin her seviyede farklı konu ve ağırlıkta birçok metinle karşılaşmış olması ve metni anlamaya yorumlamaya ve çözümlenmeye yönelik sorulara cevaplar vermeye alışmış olması gerekmektedir. Özellikle de TÖMER’de C1 seviyesindeki bir öğrencinin kendi alanıyla ilgili temel düzeydeki makale ve ders notlarını okuması ve bu metinler üzerinden sorulan sorulara cevap vererek kendisini gelecek yıl için hazırlaması gerekmektedir. Bu noktada TÖMER’de gerek öğretim üyelerinin seçtiği metinler gerekse ders materyallerinin içeriği akademik Türkçeye uygun metinlerin olması uluslararası öğrencilerin kendi bölümlerine gittiklerinde okuma ve yazma konusunda işlerini kolaylaştıracaktır.

3.3. Akademik ders konularını anlamak için derslerde anlatılanları anadile çevirme gereksinimi

Uluslararası öğrencilerle yapılan görüşmeler neticesinde öğrencilerin anlamakta zorlandıkları ders konularını gerek ders içerisinde gerekse sınava hazırlık aşamasında anadillerine çevirme gereksinimi duydukları görülmektedir. Bu durum hem sayısal hem de sözel dersler için söz konusu olmakla birlikte anlatmaya yönelik derslerde daha sık tercih edilmektedir. Sağlık Bilimleri alanında öğrenim görmekte olan (A) öğrencisi, bu konuyla ilgili duyduğu anadile çevirme ihtiyacını şu şekilde belirtmektedir; “Fizyoloji ve Biyokimya derslerinde hocanın genel olarak ne anlattıklarını anlıyorum. İçeriğini anlıyorum. Ama ders bittikten sonra onları Arapçaya çeviriyorum.” Yine benzer şekilde Sağlık Bilimlerinde öğrenim görmekte olan (D) öğrencisi de bu konuyla ilgili yaşadığı ihtiyacı şu şekilde ifade etmektedir; “Tıbbi Biyolojide anlayamayınca eve gittiğimde İngilizce video izleyerek anlamaya çalışıyordum. Onlar bana çok faydalı oluyor. Türkçe ders videosu yerine İngilizce dinlemeyi tercih ediyorum. Çünkü bu şekilde daha rahat anlıyorum. Ama İngilizcesini bulamayınca Türkçe video dinlemek zorunda kalıyordum.”

Öğrencilerin bu tür bir çeviri ihtiyacı duymalarının birçok sebebi vardır. Bunlar arasında Türkçelerinin akademi için yeterli olmaması ve özellikle de dersleri anlayamadığı kanaatinin oluşması yer almaktadır. Çünkü öğrencilerin alanında anlatılan konular ile ilk defa karşılaşmış olmaları ve özellikle de anlatmaya dayalı konularda kavrama sürecinin biraz daha uzun sürmesi öğrencileri olumsuz yönde etkilemekte ve başarılı olabilmek için anadile çevirme gereksinimine yönlendirmektedir. Dolayısıyla öğrenciler, Türkçe dinlediği bir dersi anadiline çevirerek anladığından emin olma yoluna da gitmektedirler. Bu da öğrencilerin TÖMER’de aldıkları Türkçe eğitimlerinde yeteri kadar başarı gösterememiş olmalarıyla doğru orantılıdır. Ancak her ne sebeple olursa olsun öğrencilerin derslerini anadile çevirme çabaları onları hem psikolojik olarak yorabilmekte hem de zaman açısından büyük bir kayba uğratabilmektedir. Sağlık Bilimleri alanında öğrenim görmekte olan (C) öğrencisinin verdiği cevapta bu psikolojik yorgunluğu ve zaman kaybı açıkça görülmektedir; “Fizyoloji dersinde hoca slayt vermiyor. Sadece kitaplarla çalışmak gerekiyor. Ama kitaplar çok kalın olduğu için bana çok zor oluyor. Bazı anlattıkları şeyleri kitaplarda bulamıyorum. Bu derste hocanın anlattıkları şeylerin fotoğraflarını gizlice çekiyorum. Her ders için yaklaşık 90 fotoğraf çekiyorum. Bu ders haftada 3 gün. Haftada 3

gün bu derste çektiğim fotoğrafları yazıya geçirip Arapçaya çeviriyorum. Sadece bu ders için bu kadar uğraşıyorum.” Sosyal Bilimler alanında öğrenim görmekte olan (H) öğrencisi de benzer görüşlerde bulunarak yaşadığı zaman kaybını ve yılgınlığı şu şekilde ifade etmektedir; “Önce ders kitabının sesli halini bulursam oradan dinlemeye çalışıyorum ya da Arapça çevirisi var mı diye bakıyorum. Eğer varsa Arapça çevirisinden kitabı okuyorum. Çevirisi yoksa tek tek sözlükten bakıp çeviri yapıyorum. Ama bu da uzun zaman alıyor.”

Öğrencilerin anlamadıkları bir konu karşısında anadile yönelmeleri çok sağlıklı bir sonuç doğurmayabilmektedir. Zira bu durum sürekli devam edecek ve öğrencilerin bütün derslerde anadilde bir anlatım arayışına girecek olmaları onları derslerden ve Türkçeden uzaklaştıracaktır. Dolayısıyla öğrenciler, dersleri anadilden ziyade Türkçe kaynaklardan öğrenmeye yönlendirilmeleri gerekmektedir. Eğer öğrenciler, dersleri Türkçe olarak anlama eğilimi arttırılabilirse daha hızlı kavrama ve anlama başarısı göstereceklerdir.

Bu çerçevede öğrencilerin böyle bir durumla karşılaşmamaları için TÖMER aşamasında yapılması gereken durum iki yönlüdür. Birincisi Türkçe öğreticileri, TÖMER süresince öğrencilere ilerideki bölümlerine uygun olarak akademik metin ve terimlerin vermeleri gerekmektedir. Buna ek olarak özellikle B1 Kur Seviyesinden itibaren öğrenciler gelecek yıl okuyacakları bölüm derslerine haftada en az bir saat olmak üzere misafir olarak gönderilmelilerdir. İkinci husus ise öğrenci açısından değerlendirildiğinde öğrencilerin TÖMER süresince eğitimlerine ara vermeden ve kur seviyelerinin istenen becerilerini yeterli seviyede öğrenmeleri ve uygulamaları gerekmektedir.

3.4. Akademik ders içerik ve kavramlarını anlamada/okumada zorluk yaşama

Uluslararası öğrencilerin en sık olarak karşılaştıkları sorunların başında akademik dil yetersizlikleri gelmektedir. Eğitim aldıkları ülkelerin akademik kavram ve terimleri karşındaki hâkimiyet problemi derslere olumsuz bir şekilde yansiyabilmektedir. Yani öğrencilerin dil ile ilgili sorunları arttıkça genel ortalamaları düşebilmekte ve başarısızlıkları artabilmektedir (Kılıçlar, Sarı, Seçilmiş, 2012;165). Fen Bilimleri alanında öğrenim görmekte olan (E) öğrencisi, bu konuya ilişkin olarak Kimya dersindeki kavramlar ve ders başarısıyla ilgili düşüncelerini şu şekilde ifade etmektedir; “Evet zorlandığım kavramlar var. Geçen dönem Kimya dersini bıraktım anlamadığım için. Çünkü hiç bir şey anlamıyordum. Çok zor şeyler var. Yaz okula bıraktım bu yüzden.”

Bölümlerde yaşanan bir başka önemli husus kitapların yoğun içeriklerini sebebiyle anlaşılmasında zorlukların yaşanmasıdır. Öğrenciler okudukları kitap ya da ders notlarında kelimelerin hemen hemen hepsini bilmelerine rağmen konuyu anlamayabilmektedirler. Sosyal Bilimler alanında eğitim almakta olan (G) öğrencisi, okuduklarını kavrama noktasında yaşadıkları zorlukları şöyle ifade etmektedir; “Okurken doğru bir şekilde anlayamıyorum. Tek tek sözlükten kelimeler bakmam gerekiyor. Tarih bölümünde olduğum için bölümle ilgili kitapları anlamakta bayağı zorlandım. Çünkü kitaplardaki bilgiler çok yoğun. Kitabı bir açıyorum sanki geçen sene Almanca öğrenmişim gibi geliyor. Bu yüzden çok zorlandım.”

Bahsedilenlerden anlaşılacağı üzere sosyal bilimlerde okuyan öğrencilerin birçoğu kültürel birikim gerektiren dersleri anlamakta sıkıntılar yaşayabilmektedir. Özellikle kendi diliyle eğitim gören Türk öğrenciler arasında farklı bir kültüre sahip olmak derslerde geri kalmalarına sebep olabilmektedir. Yine aynı öğrenci bu durumla ilgili düşüncelerini şu şekilde ifade etmektedir; “Hoca dersi herkesin hâkim olduğu bir şeymiş gibi anlatıyor. Ama benim için anlatılan her şey yeni. Hiç bilmediğim şeyler. Diğer öğrenciler bu kültürün içinde yaşadıkları için daha hızlı algılıyorlar. Ama bana anlatılan her şey yeni olduğu için daha çok zorlanıyorum.” Bununla birlikte Fen ve sağlık alanlarındaki evrensel kavram ve terminolojilerin Türkçe adlarla ifade edilmesi, bölümlere geçen uluslararası öğrencilerin akademik anlamda zorluklar yaşamalarına sebep olmaktadır. Sağlık Bilimlerinde öğrenim gören (B) öğrencisi yaşadığı bu kavram karmaşasını şu şekilde ifade etmektedir; “Biyokimyada hoca kimyasal elementlerle ilgili bir şey anlatıyordu. Sodyum ve Potasyumdan bahsetti. Biz bunları natrium ve kalyum olarak görmüştük.

Ben 10-12 yıllık eğitim hayatımda natrium ve kalyum diye bildiğim şey burada sodyum ve potasyum olarak duyunca ben böyle kalakalıyorum. Aslında bildiğim bir şey ama farklı isimlerle söylendiği için anlamıyorum."

Görüldüğü üzere öğrencilerin yeterli kelime bilgisinin olmaması, alana ve anlatılan derse olan uzaklığı, terminolojinin yeniliği gibi birçok etkenin doğurduğu anlayamama ve yazamama durumu öğrencinin okul dışında kendisini zorlamasına ve daha çok çalışmasına sebep olabilmektedir. Bu durum devam eden süreçte ise öğrencilerin dersten soğumasına ve uzaklaşmasına sebep olabilmektedir.

3.5. Konuya karşı ön bilgi sahibi olmanın başarıya etkisi

TÖMER'i bitiren uluslararası öğrenciler, bölüme ilk başladıklarında derslere uyum problemi yaşarlar. Hem çevresel faktörler hem de derslerin yoğunluğu başarılarına belirli bir düzeyde etki eder. Ön bilgi sahibi olunmayan derslerde bu etki olumsuz şekilde görünürken hazır bulunmuşluğun olduğu derslerde etki olumlu bir şekilde yansiyabilmektedir. Nitekim sınavlarla planlanan öğrenme birimindeki öğrencinin bilgi ve beceri düzeyi hazır bulunmuşluk durumuna göre tespit edilmektedir (Yenilmez ve Kakmacı, 2008). Eğer öğrenci ders ve kavramlarla ilgili ön bilgiye sahipse diğer derslerine nazaran bu derslerde daha başarılı olabilmektedir. Sosyal Bilimler alanında öğrenim gören (G) öğrencisi, bu konuyla ilgili düşüncelerini şu şekilde belirtmektedir; *"Osmanlıca dersi bana çok kolay geliyor. Çünkü bizim alfabemizle yazılmış. Rahat bir şekilde okuyabiliyor ve anlıyorum. En yüksek dersim de bu ders geliyor."*

Ancak öğrenciler, ön bilgiye sahip olmadığı derslerde daha çok zorlanabilmektedirler. Günlük yaşamda Türkçesi iyi bir seviyede olan bir öğrenci bile dersin terminolojisine hâkim olmadığında dersi anlayamadığını düşünebilmektedir. Oysaki öğrencilerin asıl yaşadıkları problem akademik literatürde yetersiz kalmalarıdır. Bu sebeple TÖMER'lerde öğrencilerin alanlarına göre literatür bilgilerinin verilmesi gerekmektedir. Sağlık Bilimleri alanında öğrenim gören (A) öğrencisi, Türk Dili derslerinde dil bilgisi kurallarını bilmesine rağmen ilk defa karşılaştığı terminoloji sebebiyle yaşadığı sıkıntıları şunları ifade etmektedir; *"TÖMER'de sıfat, zamir ve zarf gibi konuları hiç görmedik. Adını bilmiyorduk daha doğrusu. Bölüme geldiğimde Türk dili derslerinde bizlere sıfat, zamir, bağlaç gibi şeyler gösterdiler. Hoca bunları bahsederken sanki hiç duymadım bilmiyormuşum gibi hissettim. Ben de bunları Arapça olarak biliyorum ama Türkçe olarak bilmiyorum."*

Görüldüğü üzere öğrencilerin ön bilgileri olduğunda derslerde daha başarılı olabilmektedirler. Başarısızlığın sebebi öğrencinin dersleri anlamamasından değil, derslerdeki kavram ve terimlere hâkim olmamasından kaynaklanabilmektedir. Dolayısıyla TÖMER'i bitiren öğrencilere akademik derslerle ilgili bir takım çalışmalar yapılırsa başarı oranları daha artacaktır.

3.6. Derslerde fikirlerini ifade edememe

Uluslararası öğrenciler, TÖMER'in ardından bölümlere geçtiklerinde farklı bir ortam ve öğretim üyeleri ile karşı karşıya gelirler. Alışmış oldukları çevre ve Türkçe derslerinin aksine TÖMER'deki gibi kendilerine sağlanan kolaylıkları bulamazlar. Dolayısıyla bu da bölüme geçen öğrencilerde birtakım zorluklara sebep olur. Kendilerini ifade etme problemleri yaşarlar. Hatta düşüncelerini yanlış ifade etme kaygısı ve sınıf içerisinde kendilerine gülüneceği endişesiyle cevabını bildikleri sorulara dahi cevap vermekte tereddüt yaşarlar. Sağlık Bilimleri alanında eğitim görmekte olan (B) öğrencisi bu durumla ilgili şunları ifade etmektedir; *"Tıbbi biyolojide hocalar dersle ilgili soru soruyordu. Ben cevabı çok iyi biliyordum. Ama bir şey söyleyemedim. Şimdi de çekiniyorum biraz. Yanlış sözleri kullanırsam beni yanlış anlayacaklar diye endişeleniyorum. Akademik Türkçem iyi olmadığı için terimlerde yanlış söyleyeceğimi düşünüyorum."* Benzer şekilde Fen Bilimlerinde okuyan (D) öğrencisi de bu konuyla ilgili görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir; *"Derste hiç aktif olmuyorum. Çünkü eğer yanlış Türkçe konuşsam ya da yanlış cevap versem gülecekler diye biraz utanıyorum. Bu yüzden kendimi ifade etmek zor oluyor."*

Tunçel'in (2014;5) yaptığı bir araştırmada belirttiği üzere yüksek dil kaygısı taşıyan öğrenciler, sınıfta konuşma endişesi yaşayabilmektedirler. Hatta öğrencilerin ifadelerinde de görüldüğü gibi bildikleri sorulara dahi cevap verememektedirler. Dolayısıyla uluslararası öğrenciler, derslerin zorluğundan ziyade düşüncelerini ifade etme kaygısı yaşadıkları için derslerde aktif olamayabilmektedir. Düşüncelerini sözlü olarak ifade ederken yanlış anlaşılma endişesi, derslerde pasifleşme ve dersten kopma gibi durumlara sebebiyet vermektedir. Bu bağlamda Fen Bilimlerinde öğrenim gören (E) öğrencisi, dersi anlamasına rağmen derslere katılmadığını şu şekilde belirtmektedir; *"Şu anda benim dersten zorlandığım bir şey yok anlama olarak, en zorladığım ders sözlü olduğu zaman. Kendimi pek ifade edemiyorum."*

Tüm bu kaygıların yanı sıra öğrencinin öğrenme sürecinde başarılı olabilmesi için onun bu süreçte katılmaya istekli ve aktif olması gerekmektedir (Keleşoğlu, 1992). Sağlık Bilimlerinde öğrenim gören (C) öğrencisi, dersleri anlamının eğitim sürecine bağlı olduğu kadar öğrencinin kendi nitelikleriyle alakalı olduğunu şu ifadeleriyle belirtmektedir; *"Tabi ki sınıfta hepimiz aynı oluyoruz ve sonuçta o sınıfta hepimiz o bölümün öğrencisiyiz. Bu nedenle genelde aktif olmaya çalışıyorum ve derse katılıyorum."*

3.7. Dersleri anlayabilmek için daha fazla çalışma gereksinimi duyma ve bıkkınlık

Öğrenme ve ders çalışma yaklaşımları, genel olarak öğrencilerin akademik alanlardaki dersler başarı durumlarını belirleyen önemli bir ölçüttür (Mattick, Dennis ve Bligh, 2004). Öğrencilerin derslere ve sınavlara çalışırken doğru bir çalışma stratejisi belirlemesi gerekmektedir. Verimli bir çalışma stratejisi belirlenmeden yapılan çalışmalar, belirli bir süre sonra bıkkınlık ve yorgunluğa sebep olacağı için faydadan ziyade zararlı bir etkinliğe dönüşür. Bu durumla en çok karşı karşıya gelen öğrenci kitlesi ise uluslararası öğrencilerdir. TÖMER'in ardından akademik yaşamlarına yabancı bir dille devam ettikleri için dersleri anlayamama ve başarısız olma kaygısı, onlarda daha fazla çalışma gereksinimini ortaya çıkarır. Kendilerini anlamak için sürekli çalışmak zorunda hisseden öğrenciler, bu durum karşısında bir bıkkınlığa düşerler. Fen Bilimlerinde öğrenim gören (F) öğrencisi bu konuya ilişkin düşünceleri şu şekilde ifade etmektedir; *"Geçen dönem 12 bu dönem 8 ders aldım. Sınavlara çalışırken çok zorlandım. Bu yüzden dersleri geçebilmek için sınavlardan önce her aldığım dersin ardından kütüphaneye gidiyorum. Anlamadığım dersleri ve yerleri Arapçaya çeviriyorum. Bu yüzden benim çalışma sürem neredeyse 10 saati buluyor. Bu da beni bıktırıyor. Ama geçmek için de kendimi çalışmak zorunda hissediyorum."* Benzer şekilde okudukları ders konularını tek seferde anlayamayan öğrenciler, uzun çalışma saatlerine ihtiyaç duyabilmektedirler. Genel olarak sistemli bir çalışma yöntemine sahip olmadıklarından dolayı başarılı olmak için gösterdikleri çabalar olumsuz etkilerle sonuçlanabilmektedir. Özellikle Türk öğrencilerin birkaç saatte bitirdikleri dersleri, daha uzun bir sürede anlayabilmeleri kaygıya kapılabilmektedirler. Bu da uluslararası öğrencilerin TÖMER'lerde daha fazla akademik içeriklere yönlendirmeleri gerektiğini göstermektedir. Nitekim Sağlık Bilimleri alanında öğrenim gören (B) öğrencisi, akademik yetersizliğiyle ilgili düşüncelerini şu şekilde ifade etmektedir; *"Metni okurken tek sefer yetmiyor. Pek çok kez okumam gerekiyor. Eğer bir Türk öğrenci 2 kere okuyorsa ben iki kat daha fazla okumam gerekiyor. O yüzden dersten sonra kütüphaneye gidiyorum. Türk arkadaşlarım çalışmasını bitiriyor. Dolaşıyorlar geziyorlar. Ama ben hala çalışmaya devam ediyorum."* Yine daha fazla çalışmak durumunda kalan Sosyal Bilimler öğrencisi (H), dersleri anlayabilmek için zamanın çoğunu kütüphanede geçirirken arkadaşlarının kısa sürede tamamlamaları durumunu şu şekilde ifade etmektedir; *"Türk arkadaşlarımla masada oturuyoruz. Onlar 2 saat çalışıyor. Anlıyorlar. Sonra da gidiyorlar. Ben kütüphanede akşama kadar kalıyorum. Bazen kendime üzülüyorum. Keşke Arapça okusam 1 saatle bitiririm diye düşünüyorum."* Ayrıca Türk arkadaşlarından daha çok çalışmalarına rağmen akademik terim ve kavramlara hâkim olamadığı için düşük not almaları uluslararası öğrencilerde yetersizlik hissine sebep olabilmektedir. Fen ilimleri alanında öğrenim görmekte olan (D), düşüncelerini şu şekilde ifade etmektedir; *"Anlamamamın sebebi terimler ve sorunun karışık bir şekilde ifade edilmesi. Türk arkadaşlarım yüksek puan alıyorlar. Ben düşük. Mesela ilk sınavda onların puanları 80'lerde 90'lardayken benimkisi 60'lardaydı. Hem de ben onlardan daha fazla çalıştım. Buna rağmen düşük aldım."*

Akademik alanlarda öğrenilmesi gereken kavramların kendiliğinden kazanılmasını beklemek görüldüğü üzere pek doğru bir yaklaşım değildir (Kılıç, 2008; 224). Dolayısıyla TÖMER'lerde kavramların öğretilmesiyle ilgili farklı yöntem ve stratejilerin belirlenmesi gerekmektedir.

3.8. Fen, Sosyal ve Sağlık Bilimleri farklılıklarının akademik başarıya etkisi

Akademik performans uluslararası öğrencilerde öğrenim gördükleri alanlara göre değişim göstermektedir. En yüksek performansı mühendislik bölümleri sergilemekte olup ardından fizik ve biyoloji alanları gelmektedir. Başarıda en düşük seviyede ise sosyal bilimler alanları yer almaktadır (Chongolnee, 1978). Bu bağlamda uluslararası öğrencilerin eğitim aldıkları bölümlere göre olan bu başarı sıralamasının sebebi olarak derslerin sayısal işlem ve yoruma dayalı olmaları gösterilebilir. Nitekim fen ve sağlık alanları daha çok sayısal verilere ve ezbere dayalı olduğundan öğrenciler ön bilgileriyle daha başarılı olabilmektedirler. Ancak sözel ağırlıklı bölümler yoruma dayalı olduğundan öğrenciler, kavram ve terimlere hâkim olabildiği ölçüde başarılı olabilmektedirler. Fen Bilimleri alanında öğrenim gören (E) öğrencisi alana hâkimiyetin önemli olduğuyla ilgili şunları ifade etmektedir; *“Yorum yaptığım dersler bana daha zor geliyor. Ama işlem yaptığım dersler daha kolay oluyor. Çünkü işlem yaptığım dersler evrensel olduğu için bir alt yapı var ve bu nedenle daha başarılı oluyorum.”* Ancak eğitim alınan bölümle ilgili kültürel ve akademik kavram yetersizlikleri olduğunda başarı seviyesi bahsedildiği üzere düşmektedir. Sosyal Bilimler alanında öğrenim gören (H) öğrencisi bu anlayışı doğrulayan düşüncelerini şu şekilde belirtmektedir; *“Anlayamadığım için 2 dersten kaldım. Birisi Türk Milli Kültürü. Ders ve hocası baya sıkıntı. Snav için 10 dakika veriyor. Ben 10 dakika soruları mı anlayacağım cevap mı vereceğim. Hoca hem bilgi istiyor hem kanıt hem de kendi yorumumuzu istiyor. Bu derse çok fazla çalışmama rağmen yine de işe yaramadı. Bu dersi nasıl geçeceğimi bilemiyorum.”*

Ülkelerinde başarılı olarak Türkiye'ye burslu olarak gelme hakkı kazanan uluslararası öğrencilerin birçoğu, kendilerinin de ifade ettiği gibi ön bilgiye sahip olmadıkları derslerde zorlanabilmektedirler. Dolayısıyla öğrenciler TÖMER'lerde akademik terminolojiye yönelik eğitim almadıkları sürece bölümlerdeki ilk dönemlerinde sıkıntılar yaşamaları kaçınılmaz olabilmektedir. Akademik yetersizliklerin sebepleri ise öğrencilerin başarısızlıklarından ziyade akademik alanlardaki yetersizliklerinden meydana gelmektedir.

3.9. Başarılı olabilmek için hiç ders kaçırmama ihtiyacı duyma ve başarı

Disiplin sorununa ve öğrenim sürecinin engellenerek aksatılmasına sebep olan derse geç kalma davranışı, öğrencilerin akademik performansını ve alandaki başarısını büyük ölçüde etkileyen önemli bir unsurdur. Bu çerçevede uluslararası öğrenciler, başarısız olmamak adına hiç ders kaçırmamaya gayret etmektedirler. Çünkü derslerde öğrenilen konular, akademik alt yapısı olmayan öğrenciler için tek başına kolay bir şekilde giderilecek eksiklikler değildir. Dolayısıyla TÖMER'lerde öğrencilerin, en azından alanlarıyla ilgili terminolojik ön bilgilere sahip olmaları gerekmektedir. Aksi halde öğrencilerin derse asıl katılım sağlama sebepleri yeni bir şeyler öğrenme anlayışından ziyade yeni konuları kaçırdığında telafi edemeyeceği endişesi olacaktır. Bu bağlamda Sağlık Bilimlerinde öğrenim gören (A) öğrencisi, düşüncelerini şu şekilde ifade etmektedir; *“Hiç devamsızlığım yok. Her derse katılıyorum. Eğer derslere gitmezsem zaten anlamam mümkün değil. Bu yüzden hiç ders kaçırmıyorum.”* Benzer bir anlayışta olan Sosyal Bilimler öğrencisi (H) ise akademik yetersizliğinden dolayı duyduğu kaygıyı şu şekilde belirtmektedir; *“Benim hala hiç devamsızlığım yok. Ben sonuçta yabancıyım. Eğer bir ders kaybedersem konu bende eksik kalacak. Bazen kendi kendime çalışsam bile çözemeyeceğim için derslere gitmeliyim. Türk öğrenciler belki derslere gitmeden çözebilir ama bizim için çok zor.”*

Akademik anlamda yetersiz olduklarını düşünen uluslararası öğrenciler, devamsızlık yapmayı dersi anlayamamak olarak değerlendikleri için rahat olamamaktadırlar. Bu anlayış yalnızca belirli dersler için değil, bütün dersler için geçerlidir. Dolayısıyla yaşanan kaygı öğrenmeyi de olumsuz yönde etkilemektedir. Ancak TÖMER'lerde öğrencilere akademik alt yapı sağlandığı takdirde öğrencinin

elde edeceği özgüven, akademik başarısını olumlu yönde etkileyecektir. Böylece öğrenci derslere devam etmeyi Sağlık Bilimlerinde öğrenin gören (C) öğrencisinin de ifade ettiği gibi geri kalma kaygısı olarak yaşamayacaktır; *“Bir derse bile gitmezsem çok şey kaçırıyorum. Bu yüzden geri kalmamak için her derse gidiyorum. Şimdiye kadar hiç devamsızlığım olmadı.”*

4. Sonuç

Yabancılara Türkçe öğretimi konusunda ana gövdeyi TÖMER'ler oluşturmaktadır. Hedef kitleye uygun olarak gerek genel gerekse akademik olarak Türkçe öğretimi veren TÖMER'ler Türkiye'deki uluslararası öğrencilerin üniversitelerde başarılı olabilmeleri için Türkçe seviyelerini yeterli duruma getirmeleri hususunda mutlaka eğitim almaları gereken bir yerdir.

Bu çalışmada TÖMER'ler ve akademik Türkçe bağlamında ele alınan konular, TÖMER'lerde Türkçe eğitimi gören öğrencilerin bölümlerine geçtiklerinde karşılaştıkları sorunlar üzerinden belirlenen 9 madde üzerinde değerlendirilmiştir. Öğrencilerin verdiği cevaplar sonucunda varılan çıkarımlar üzerinden durum tespiti yapılarak maddeler içerisinde yer yer çözüm tekliflerinde bulunulmuştur.

Sonuç olarak TÖMER'lerde eğitim gören öğrencilerin akademik öğrenimde başarılı olabilmeleri için öncelikle A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyelerini eksiksiz bir şekilde tamamlamaları gerekmektedir. Bu kurlar içerisinde gereken okuma-anlama, yazma, dinleme ve konuşma gibi becerilerin yeterli düzeyde gelişmesi akademik Türkçede başarı için oldukça önemlidir. Çünkü bu seviyeleri gerekli şekilde başarılı olarak tamamlayamayan öğrencilerin akademik eğitimlerinde başarıları oranları düşük olabilmektedir.

Bu bağlamda TÖMER'de kur seviyelerine uygun olarak özellikle B1'den itibaren öğrencilerin akademik Türkçe ile tanışmaları açısından çeşitli alanlarla alakalı yazılı, görsel ve işitsel materyallerin kullanılması gerekmektedir. Bu materyaller öğrencilerin okuyacakları bölümlerde karşılaşacakları metinler ve dersler açısından bir ön fikir verici seviyede olmalıdır.

Bunun yanında öğrencilerin yine B1 seviyesiyle birlikte okuyacağı bölüm derslerine misafir olarak haftada en az bir saat olmak üzere katılmaları faydalı olabilecektir. Bu onların farklı bir sınıf ortamına alışması, farklı bir ders anlatıcısından Türkçe ders dinlemesi ve kalabalık sınıf ortamına alışması noktasında olumlu fayda sağlayacaktır.

TÖMER'de okutulan ders kitaplarının da öğrencilerin akademik başarılarına katkı sağlaması adına uygun içeriklerle donatılması gerekmektedir. Sağlık, Fen ve Sosyal Bilimler alanından hemen her bölüm ile alakalı öğrenci seviyelerine uygun içeriklerin ders kitaplarında yer alması öğrenciler açısından olumlu bir gelişme olacaktır.

Bu çalışmada da görüldüğü gibi uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe konusunu doğrudan veya dolaylı olarak etkileyen birçok husus vardır. Buradaki hususların ayrı ayrı çalışmalarla derinlemesine tetkik edilmesi ve her birine çözüm önerilerinin getirilmesi gerekmektedir. Burada ele alınan maddeler, yapılacak bu çalışmalar için bir ön çalışma niteliğindedir. Verilen çözüm önerilerinin dikkate alınarak hayata geçirilmesi ülkemizde öğrenim göreceğ olan yabancı öğrencilerin akademik başarılarını artırmak adına büyük bir aşamaya kaydedecektir. Böylece uluslararası öğrenciler için sağlam bir Türkçe ile sağlam bir akademik eğitim gerçekleşmiş olacaktır.

Kaynakça

Baş, T. ve Akturan, U. (2008). *Nitel Araştırma Yöntemleri Nvivo 7.0 ile Nitel Veri Analizi*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

- Butcher, A. and McGrath, T. (2004). International Students in New Zealand: Needs and Responses. *International Education Journal*, 5(4), 540-551.
- Chongolnee, B. (1978). *Academic, Situational, Organismic, and Attitudinal Factors Affecting the Academic Achievement of Foreign Graduate Students at Iowa State University*. Ph.D. Dissertation, Iowa State University.
- Cohen, L. and Manion, L. (1994). *Research Methods in Education*. London: Routledge.
- Cummins, J. (1980). Thecross-Lingual Dimensions of Language Proficiency. *TESOL Quarterly*, 14, 175-187.
- Dodge, S. (1990). *Many Foreign Students on U.S. Campuses have Problems with Culture Shock and Alienation*. <http://choronicle.com/prm/chedate/articles-36.dir/issue-25.dir/25a03301.htm>.
- Duru, E. ve Poyrazlı, S. (2007). Personality Dimensions, Psychosocial-demographic Variables, and English Language Competency in Predicting Level of Acculturative Stress Among Turkish International Students. *International Journal of Stress Management*, 14(1), 99-110.
- Ellakany, F. A. (1970) *Prediction of Academic Achievement of Foreign Students at Iowa State University 1969-1970*. Unpublished Ph.D. Dissertation. Library, Iowa State University, Ames, Iowa.
- Göçer, A. ve Moğul, S. (2011). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi İle İlgili Çalışmalara Genel Bir Bakış, *Turkish Studies*, 6(3), 797-810.
- Kelecioğlu, H.(1992). Güdülenme, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7,175-181.
- Kılıç, F. (2008) Kavramların Öğretiminde Kavram Analizi Yönteminin Akademik Başarıya Ve Bilişsel Esnekliğe Etkisi, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(2), 223-238.
- Kılıçlar, A., Sarı, Y. ve Seçilmiş, C. (2012). Türk Dünyasından Gelen Öğrencilerin Yaşadıkları Sorunların Akademik Başarılarına Etkisi: Turizm Öğrencileri Örneği, *BILIG*, 61, 157-172.
- Mattick, K., Dennis, I. and Bligh, J. (2004). Approaches to Learning And Studying in Medical Students: Validation of a Revised Inventory And Its Relation to Student Characteristics and Performance. *Medical Education*, 38(5), 535-543.
- McLachlan, D. A. and Justice, J. (2009). A Grounded Theory of International Student Well-being. *The Journal of Theory Construction and Testing*, 13(1), 27-32.
- Moore, F. G. (1953). *Factors Affecting the Ademic Success of Foreign Students in American Universities*. Unpublished Ph.D. Thesis. Minneapolis, Minnesota, Library, University of Minnesota.
- Mu, M. (1983). *A Comparative Study of Academic Experiences of American and Foreign Graduate Students at Oregon State University*. Unpublished Doctoral Dissertation, Oregon State University, Corvallis.
- Patton, Q. M. (1987). *How Touse Qualitative Methods in Evaiuation*. London: Sage Pu.
- Türkünlü, A. (2000) Eğitim Bilim Araştırmalarında Etkin Olarak Kullanılabilecek Nitel Bir Araştırma Tekniği: Görüşme, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yöntemi*, 24, 543-559.
- Tunçel, H. (2014) "Yabancı Dil Öğretimine Yönelik Kaygı Çalışmalarına Genel Bir Bakış", *Route Educational and Social Science Journal*, 1(2), July, 126-151.
- Witte, H. E., (2002). *Das Hamburger Hochschulmodernisierungsgesetz: Eine wissenschaftlich-psychologische Betrachtung*. Hamburg.
- Yenilmez, K. ve Kakmacı, Ö. (2008). İlköğretim Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Matematikteki Hazır Bulunuşluk Düzeyi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 16(2), 529-542.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.